

188

1779, 16.

a

DE
**VTILI DOTIS LEGATO
 NON CONTRACTO
 MATRIMONIO**

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBL. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
 ET SOCIET. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XIV. OCTOBR. MDCCCLXXIX.

DISPVTABIT

CHRISTIANVS GOTTLOB ROTHE

MARIAEMONTAN.

L I P S I A E

LITTERIS LANGENHEMIORVM HAERED. ET KLAVBERTHIIS.

DE
VTILLI DOTIS LEGATO
NON CONTRACTO
MATRIMONIO

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
FRASIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR PUBL. ORDIN. IUR. NAT. ET GENT.
ET SOCIET. LITTER. GVISSVRO.

SO C IO

IN AVDTORIO IVRIDICO

DE IUR. DOCTOR. DISCIBVLVS

DISPVTAUIT .

CHRISTIANVS GOTTLOB ROTHE

MATHEMATICA

DIS S I A E

LITTERIS PANGENNIENSIVM HABEND. ET REVERENDISS.

DE
LEGATO DOTIS UTILI NON
CONTRACTO MATRIMONIO.

§. I.

 Inter liberalitates, quas moribundi in alios conferre interdum solent in ultimis suis voluntatibus, deprehenditur *legatum dotis*, non confundendum cum *praelegato dotis*. Hoc enim legatum dotem illatam repetendam soluto matrimonio praesupponit. Dico: *praesupponit*. Nihil enim interest, an dos vere nummerata sit atque vi legati ex hereditate restituenda, an falsa demonstratio interueniat in praelegata dote, modo certa quantitas determinata sit in legato. Sicuti enim in aliis falsa demonstratio legatum non viuat, ita quantitas titulo dotis, quae illata non est, omnino solvenda. Probat IUSTINIANVS in §. 16. I. de Legat. Scribit: *Sed si quam non accepit dotem, legauit: diui Severus et Antoninus rescripserunt, siquidem simpliciter legauerit, inutile est legatum.* Si

vero certa pecunia, vel certum corpus, aut instrumenta dotis in relegando demonstrata sunt, valere legatum. Sed cum hoc dotis praelegato nullum nobis est negotium.

§. II.

Nobis sermo est de legato dotis. Huius vero primaria quaedam differentia quaerenda in persona testatoris. Potest enim legare dorem vel ipse pater, qui ad dotandam filiam obligatus, vel alius, in quo sola liberalitas concurret. Equidem dotis ratio semper eadem est; nam consistit in pecunia ad onera matrimonii ferenda, siue ea pecunia sit numerata, siue consistat in rebus mobilibus, siue in rebus immobilibus, siue in incorporalibus, quae omnia teste PAVLO in L. 5. §. 7. de Verb. Sign. sub pecuniae appellatione continentur. Cum vero dos detur marito ad onera matrimonii ferenda, dos proprie non cogitari poterit, nisi simul ponatur matrimonium. Iam vero non omnis matrimonii mentio in legato facta forsitan inuoluit legatum dotis: potest enim matrimonii mentio fieri tanquam termini solutionis. Concludunt ex exemplo, quod est in Rescripto ALEXANDRI. A. quod extat in L. 5. C. quando dies legat. vel fideic. cedat. Ita enim rescripsit Imperator: Ex his verbis: DO, LEGO AELIAE SEVERINAE, FILIAE MEAE ET SECUNDAE DECEM, QVAE LEGATA ACCIPERE DEBEBIT, CVM AD LEGITIMVM STATVM PERVENERIT: non condicio fideicommissio vel legato inserta, sed petitio legati in tempus legitimaе aetatis dilata videtur. Applicatione ergo facta, si testator pater in testamento scripsisset: DO, LEGO AELIAE FILIAE MEAE CENTVM, QVAE LEGATA ACCIPERE DEBEBIT CVM NVPSERIT, concludi omnino potest, petitionem legati in tempus celebrati matrimonii tantum esse dilatum.

§. III.

§. III.

Aliter vero comparatum est legatum dotis. Cum enim *dotes habent mulieres, propter quas nubere possunt, ut est apud PAVLUM in L. 2. π. de Iur. dot.*, ita dos sine matrimonio cogitari nequit. Consequimur inde, legatum dotis in se continere tacitam conditionem: SI NVPTIAE SEQVANTVR. Pendet ergo legatum dotis, quousque legataria nondum contraxit matrimonium. Contra, simulac legataria nupsit viro, existit condicio, et existente condicione simul existit legatum, et heres ad soluendum illud, quod dotis nomine relictum erat, pure tenetur. At vero, si legataria non nupsit, sed vidua persona moriatur, deficit condicio legato tacite adscripta, hinc deficit quoque legatum, neque heres ad praestandum legatum erit obstrictus. In regula ergo manet, quod ex vniuersalibus praeceptis concluditur: nihil videlicet legatum, si dotem legaverit testator, nullae vero nuptiae secutae.

§. IV.

Quamuis nullum sit dubium quin matrimonio non contracto legatum dotis non existat; tamen certissimum est, dari exceptiones, quae regulam subuertunt. Distinximus legatum dotis a patre relictum et ab extraneo. Plerumque generaliter adferunt, si a patre relicta dos, hanc deberi, etiamsi secutae non sunt. In ea opinione versari mihi videtur MENCCKENIVS in *Theor. et Praxi Pand. L. XXXIII. Tit. IV. §. 1.* Sed quod argumentum loco probationis adfert, mihi non videtur vniuersale praeceptum ex eo deduci posse. Prouocat enim ad Constitutionem Imperatoris IVSTINIANI in *L. 32. C. de inofficioso testam.* Adscribamus ipsam Constitutionem, quo rectius iudicium ferre queamus: *Quoniam in prioribus sanctionibus illud statuimus, ut, si quid minus legitima portione his derelictum sit, qui*

ex antiquis legibus de inofficioso testamento actionem mouere poterant, hoc repleatur, nec occasione minoris quantitatis testamentum rescindatur: hoc in praesenti addendum esse censemus, vt, si conditionibus quibusdam vel dilationibus, aut aliqua dispositione moram, vel modum, vel aliud grauamen introducente, eorum iura, qui ad memoratam actionem vocabantur, imminuta esse vidatur, ipsa condicio vel dilatio, vel alia dispositio moram, vel quaecumque onus introducens, tollatur, et ita res procedat, quasi nihil eorum testamento adiectum esset. Sed ex hac constitutione nunquam probatur esse assertum MENKENI vniuersale. Patet enim lege hac perfecta Imperatorem sanctione sua constituisse, vt liberis relinquatur legitima absque omni onere. Exinde vero non concluderem, si pater filiae dotem reliquerit titulo legati, propterea grauatam esse legitimam. Separandae ergo sunt duae species: pater testamento filiam instituit heredem in dote, quae aequalis est portioni legitimae. e. c. Sit legitimae portio- nis quantitas MD. scripserat pater in testamento: filia mea CAIA heres esto in dote MD. vtique verissimum est, dotis mentionem esse tollendam, quasi non adiectam, et sic non adesse conditionatam institutionem. Si enim dotis mentio conditionatam efficeret institutionem, legitima conditione grauata esset, quae tamen ex c. l. pure relinquenda: hinc concedo, in hac specie filiam accipere relicta in testamento, quamuis non sequatur matrimonium.

§. V.

At secus est, si pater in testamento filiam heredem scripserit in legitima, et praeterea legauerit MD. dotem. Quis hac specie applicet argumentum legis Iustinianae. Filia enim saluam suam habet legitimam absque vilo onere relictam. In hac ergo specie, cum applicatio constitutionis Iustinianae nulla sit, vtique legatum dotis erit conditionatum, vt, si postea filia
in

in viduitate permaneat, legatum a cohaeredibus petere nequeat. Non enim peccatum est contra legis dispositionem, quae grauamina atque onera detrahit, *si quid minus legitima portione derelictum sit*. Iam in proposita specie ultra legitimam dos legata est, hinc nihil grauaminis adest, quod detrahi possit.

§. VI.

Aliam exceptionem quaerit BOEHMERVS in *Doctrin. Pandect. L. XXXIII. Tit. IV. §. 3.* in voluntate testatoris atque exemplum adfert, si scilicet pater filiae heredi dotem legauerat, vt cum sororibus iam dotatis exaequaretur. Fac habere patrem tres filias Titiam, Caiam et Luciam. Titia atque Caia iam elocatae singulae M. dotis nomine acceperant a patre. Demum testamento filias heredes scribit in legitima vel maiori etiam quantitate addito hoc: Luciae filiae meae non dum elocatae praeterea do, lego mille dotis nomine, qualem quantitatem sorores Titia et Caia dotem intulere maritis suis. Et omnino videtur BOEHMERI sententia vera esse, cum saltem legauerit pater vt dotem in relatione ad elocatarum filiarum dotes, quo aequas partes patrimonii paterni caperent filiae. Habebit ergo Lucia dotem, licet matrimonium non celebrauerit.

§. VII.

Tandem videamus, quid de ea specie sentiendum. Fac Semproniam nimio castitatis studio in terris pontificiorum sese obstrinxisse voto castitatis, vt iam illi a coniugio abstinentum. Dabimus, Caium bene gnarum voti Semproniae, in suo testamento legare eidem D. dotem. Quae potest, an legatum vile sit, cum matrimonium ab ea contrahi non possit. Si ex rationibus iuris pontificii decidenda illa quaestio, putarem, non inutile fore legatum, quamuis condicio non adimpleatur.

tur. Cum enim ex lege iis, qui se voto castitatis obstrinxere, prohibitum sit matrimonium, condicio, quae in hoc legato dotis comprehenditur, lege impossibilis habenda, et cum impossibiles condiciones siue natura, siue *lege*, siue moribus pro non adiectis habeantur, putem, omnino legatum D. Semproniam tanquam purum petere posse. Caeterum forsitan in hac materia de dote legata nostris moribus quicquam videtur inesse duri, cum neque ex decori rationibus patres filias soleant habere venales nec virgines honestiores conditionem nubendi se offerendo quaerere possint, sed iis expectandum sit, donec masculus easdem in matrimonium appetat: cendum iis est, si nemo eas in matrimonium petierit, liberalitati alterius citra culpam. Hinc hodie forsitan adscribenda erit conditionibus casualibus, vt regula applicari possit: *deficiente conditione, deficit legatum.*

Leipzig, Diss., 1779 A17

ULB Halle

004 583 736

3

86.

88.

1779, 16.

DE
VTILI DOTIS LEGATO
NON CONTRACTO
MATRIMONIO

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBL. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIET. LITER. DVISBYRG.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XIV. OCTOBR. MDCCCLXXIX.

DISPVTABIT

CHRISTIANVS GOTTLOB ROTHE

MARIAEMONTAN.

LIPSIÆ

LITTERIS LANGENHEMIORVM HAERED. ET KLAVERTHIIS.

